

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

13 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Victor Boico, Ghenadie Plămădeală,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2022, declarat de avocata Mîrzîncu Aurelia, în numele inculpatului

Artene Gheorghe XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>05.10.2021 - 05.11.2021,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>24.11.2021 - 23.03.2022,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>02.06.2022 - 13.07.2022.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 05 noiembrie 2021, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Artene Gheorghe a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 6 luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pentru o perioadă de probațiune de 2 ani, cu obligarea să presteze 100 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Artene Gheorghe, cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor pct. 14 lit. a) al Regulamentului circulației rutiere, care prevede că conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-

i afecteze capacitatea de conducere, a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, în următoarele circumstanțe:

La 20 august 2021, Artene Gheorghe, nefiind posesor al permisului de conducere, conștientizând că a consumat alcool și, respectiv, se afla în stare de ebrietate alcoolică, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările lor, a urcat la volanul autoturismului „Toyota Prius”, n.î. XXXXXX, și în timp ce se deplasa pe XXXXX, XXXXX, în jurul orei 19.30, a fost stopat de către colaboratorii Inspectoratului Național de Securitate Publică, care în acel moment se aflau în serviciul de menținere a ordinii publice.

Astfel, fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, Artene Gheorghe a fost condus de echipajul INSP la Dispensarul Republican de Narcologie, unde a fost supus examenului medical cu prelevarea probelor biologice, în rezultatul căruia, conform procesului-verbal nr. 1856 din 20.08.2021 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, acesta s-a dovedit a fi în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, cu concentrația alcoolului de 0,73 mg/l în aerul expirat și 1,37 g/l în sânge, care, conform prevederilor art. 134¹² alin. (3) Cod penal, constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate vina în săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și probele administrate în cadrul urmăririi penale, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

Prin urmare, acțiunile lui urmează a fi încadrate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe, adică, conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și care nu deține permis de conducere.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, care se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore sau cu închisoare de până la 1 an, că beneficiază de reducerea pedepsei în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, ca circumstanțe atenuante au fost stabilite căința sinceră și regretul față de cele comise, că lipsesc circumstanțe agravante, concluzionând că reeducarea și corectarea acestuia este posibilă fără izolare de societate, stabilindu-i pedeapsa cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei, conform art. 90 Cod penal, cu obligarea lui să presteze muncă neremunerată în folosul comunității, potrivit art. 90 alin. (6) lit. g) Cod penal.

3. Procurorul delegat în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a acuzării în instanța de judecată, Sturzu Veaceslav, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa de 6 luni închisoare, cu executare.

Apelantul a invocat că instanța de fond nu a ținut de faptul că inculpatul a fost anterior condamnat de 7 ori, în majoritatea cazurilor cu aplicarea art. 90 Cod penal, inclusiv prin sentința Judecătorei Hâncești din 13.06.2017, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d), 84 alin. (4) Cod penal, la 2 ani 6 luni închisoare.

Potrivit art. 111 alin. (1) lit. g) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave - dacă au expirat 2 ani după executarea pedepsei.

Deoarece, inculpatul a fost condamnat prin sentința Judecătorei Hâncești din 13.06.2017, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal (infracțiune mai puțin gravă), la 2 ani 6 luni închisoare, la momentul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal (20 august 2021), antecedentul penal nu era stins.

Iar existența circumstanței atenuante și lipsa circumstanțelor agravante nu poate fi apreciată de instanța de fond ca fiind plauzibilă pentru aplicarea pedepsei în baza art. 90 Cod penal.

Totodată, căința sinceră și regretul faptelor comise este un atribut al recunoașterii vinovăției și nu sunt prevăzute de sine stătător drept circumstanțe atenuante.

Mai mult, instanța de judecată a omis existența circumstanței agravante - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză, or, aplicarea multiplă a prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului, pentru alte categorii de infracțiuni, nu au avut ca rezultat reeducarea acestuia.

Pe lângă aceasta, în instanța de apel se află în procedură cauza penală privind învinuirea inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal, ce confirmă caracteristica negativă, iar aplicarea art. 90 Cod penal în privința acestuia este inutilă.

Deci, circumstanțele constatate duc la concluzia că pentru a atinge scopul pedepsei prevăzut la art. 61 Cod penal, cel mai eficient mijloc de corectare al acestuia este aplicarea pedepsei cu închisoare pe un termen de 6 luni, cu executare.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2022, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Artene Gheorghe, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa de 3 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a constatat că prima instanță nu și-a motivat soluția privind modalitatea de executare a pedepsei, urmând să identifice circumstanțele cauzei și caracteristicile inculpatului în baza cărora să fie stabilit că scopul pedepsei poate fi realizat și prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Aplicarea art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. Pe lângă motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța de fond trebuia să motiveze suplimentar, din care considerente a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul de pedeapsă stabilit. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

Pornind de la caracterul faptelor comise și numărul acestora, și anume, că fapta săvârșită prezintă o gravitate relativ ridicată, raportat la modul de comitere,

mijloacele folosite, circumstanțele legate de personalitatea inculpatului, instanța de apel a conchis că în privința acestuia urmează a fi aplicată pedeapsa închisorii, cu executare reală, care este pe măsură să ducă la atingerea scopului general și special al pedepsei penale, deoarece faptele în materialitatea lor duc la concluzia că scopul pedepsei poate fi realizat prin stabilirea pedepsei cu închisoare.

Or, scopul pedepsei, care constă în formarea unei atitudini corecte față de muncă, ordinea de drept și regulile de conviețuire socială, nu poate fi atins decât prin executarea pedepsei în regim de detenție, prevenind astfel reiterarea comportamentului infracțional și protejarea societății prin prevenirea recidivei.

Totodată, inculpatul nu este la prima abatere de la lege, anterior fiind judecat de 7 ori, în majoritatea cazurilor cu aplicarea art. 90 Cod penal, inclusiv prin sentința Judecătorei Hâncești din 13.06.2017 în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d), 84 alin. (4) Cod penal, la 2 ani 6 luni în penitenciar pentru minori, iar aceste circumstanțe denotă faptul că activitatea infracțională pentru el ar putea deveni o îndeletnicire, pedeapsa închisorii cu executare reală fiind aptă să conducă la realizarea scopurilor pedepsei, contribuind la corijarea și reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de faptele comise.

Potrivit art. 111 alin. (1) lit. g) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave - dacă au expirat 2 ani după executarea pedepsei.

Prin sentința Judecătorei Hâncești din 13.06.2017, inculpatul a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal (infracțiune mai puțin gravă) la 2 ani 6 luni închisoare, iar la momentul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal (20 august 2021), antecedentul penal nu era stins.

Mai mult, atitudinea inculpatului de persistență în comiterea infracțiunilor în general, îl face incompatibil cu clemența conținută de suspendare condiționată a executării pedepsei, altfel spus, ar constitui chiar o agravantă.

Astfel, nu este oportună aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului, or, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu va duce la atingerea scopului stabilit prin pedeapsa aplicată.

Prin urmare, inculpatului, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, urmează a-i fi stabilită pedeapsa definitivă de 3 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, soluția pronunțată fiind întemeiată pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze.

Deci, pedeapsa stabilită nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică pentru reeducarea inculpatului și menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, enunțat în Codul penal.

5. Avocata Mîrzîncu Aurelia declară recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenta invocă că pedeapsa aplicată inculpatului de instanța de apel este prea aspră în raport cu faptul că acesta a comis o infracțiune ușoară și consecințele acesteia, fiind omisă că a recunoscut pe deplin vina și s-a căit sincer, este angajat în câmpul muncii și are la întreținere un copil minor, iar cauza a fost examinată în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurentă.

Ori, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii atacate, inclusiv cele reproduse în pct. 4., din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art. 7, 61, 75, Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de

circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel just a concluzionat că în cazul în care inculpatul a recunoscut vina și s-a căit, solicitând examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a comis o infracțiune ușoară, dar anterior a mai fost condamnat, antecedentele penale nefiind stinse, inclusiv cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, însă nu s-a corectat și a continuat comiterea faptelor infracționale, pedepsele aplicate anterior dovedindu-se a fi ineficiente, chiar și în prezența circumstanțelor atenuante invocate de recurentă, o pedeapsă mai blândă decât cea aplicată de instanța de apel, ar reprezenta o soluție inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana inculpatului și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării ultimului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, caracterul excepțional al pedepsei cu închisoare fiind clar argumentat de către instanța de judecată.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5.* din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 90 alin. (1) Cod penal, art. 27, 101 alin. (2) și (3), 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul nominalizat au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 4. - 5. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Mîrzîncu Aurelia, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2022, în privința inculpatului Artene Gheorghe XXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat. Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 12 august 2022.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Victor Boico

Ghenadie Plămădeală